

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Н. М. Бобух

(підпис)

03 вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Вступ до перекладознавства»
освітня програма/ спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська <small>(назва)</small>
спеціальність	035 Філологія <small>(код, назва спеціальності)</small>
галузь знань	03 Гуманітарні науки <small>(код, назва галузі знань)</small>
ступінь вищої освіти	бакалавр <small>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</small>

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена й рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри української, іноземних мов та перекладу. Протокол засідання кафедри від 03 вересня 2024 р., протокол № 2

Укладач програми :

Стеценко В.В., к. е. н., доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

035.041 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська спеціальності 035 Філологія

ступеня бакалавра

к. філол. н., доцент

В. Л. Іщенко

Зміст

- Вступ.....
- Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни.....
- Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни.....
- Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами занять.....
- Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни..
- Розділ 5. Самостійна робота студентів.....
- Розділ 6. Методики активізації процесу навчання.....
- Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю.....
- Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки навчального процесу.....
- Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення.....

ВСТУП

Підготовка перекладачів є важливим соціальним завданням, яке відповідає сучасним потребам суспільства. Навчання перекладачів передбачає розвиток перекладацької компетенції і виконує загальнолінгвістичні та загальноосвітні функції. Актуальність і необхідність професійно-орієнтованої організації занять майбутніх фахівців у галузі перекладу починається із засвоєння студентами основних теоретичних понять перекладознавства, на яких формується перекладацька компетенція, важливими складниками якої є наявність фонових знань щодо галузі, стосовно якої здійснюється переклад, а також термінології, що позначає відповідні поняття такої галузі.

Незважаючи на те, що наука про переклад порівняно молода, кількість теоретичних робіт у цій галузі є досить вагомою. У більшості розробок з перекладознавства перекладацька проблематика розглядається з позицій сучасного мовознавства. Результати лінгвоперекладацьких досліджень створюють потужну наукову основу для розробки програми підготовки майбутніх перекладачів, а вивчення лінгвістичної теорії перекладу є важливим складником цієї підготовки. Оволодіння теоретичним багатством науки про переклад передбачає попереднє знайомство з її лінгвістичними основами.

Курс перекладознавства належить до циклу фундаментальних професійно-орієнтованих дисциплін, передбачених програмою підготовки фахівців за спеціальністю «Переклад».

Мета вивчення навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства»

—
створення теоретичної бази, необхідної для успішного формування та подальшого розвитку навичок перекладацької діяльності; підготовка до самостійної розробки окремих питань теорії та практики перекладу та ведення науково-дослідної роботи.

Завдання дисципліни: ознайомити студентів з історією розвитку, методологією, сучасним станом та перспективами розвитку теоретичного перекладознавства; забезпечити засвоєння необхідної термінології; сприяти усвідомленню студентами необхідності ґрунтовної і всебічної підготовки до професії перекладача та його відповідальності за якість власної праці.

Предмет дисципліни: основні теоретичні поняття перекладознавства.

Студент повинен **знати:**

- основні етапи формування, напрямки й перспективи розвитку теоретичного перекладознавства;
- науково-методологічну базу й термінологію сучасного теоретичного перекладознавства;
- важливість теоретичної підготовки майбутнього фахівця з перекладу.

Студент повинен **уміти:**

- організувати та провести теоретичне дослідження в галузі перекладознавства;
- визначити критерії та оцінити якість перекладу;
- застосовувати на практиці методи теорії перекладу та споріднених гуманітарних дисциплін;
- користуватися базовою термінологією перекладознавства.

Основними формами навчального процесу, що забезпечують вивчення дисципліни, є лекції, семінари та самостійна робота. Контроль знань студентів проводиться за кредитно-модульною системою, передбаченою навчальною програмою.

На вивчення курсу відводиться 60 годин, із яких 18 годин – лекції, 14 годин – практичні заняття, 28 години – самостійна робота.

**Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства» для студентів напряму підготовки 6.020303 «Філологія»
програма професійного спрямування «Переклад»**

Навчально-організаційна структура дисципліни	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: 3	<u>Нормативна</u> (варіативна) у відповідності до навчального плану Семестр: денна – III
Кількість змістових модулів: денна – 3	Форма теоретичної та практичної підготовки, год.: денна – 32
Загальна кількість годин: денна – 60	Самостійна позааудиторна робота, год. – 28
Кількість годин на тиждень – 2	Індивідуальні навчально-дослідні завдання (проекти), год.–
III семестр	Вид контролю: денна – екзамен

Таблиця 2. Робочий графік навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства» на III семестр 2016-2017 навчального року

Вид навчального заняття	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Аудиторне – год., у т.ч.: 32																
- лекція - год.	2	2	2			2	2	2			2	2	2			
- практичне – 32 год.				2	2				2	2				2	2	2
2. Самостійна робота студента – 28 год., у т.ч.	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
- виконання домашніх завдань																
- підготовка до практичних занять			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3. Індивідуально-консультативна робота –																
4. Проведення модульної контрольної роботи								x								
4. Форма контролю:																
- ПМК																
- екзамен																+

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства» на III семестр 2016-2017 навчального року

№ з/п	Назва розділу, модуля, теми	разом	аудиторні				Індивідуально-консультативна робота	Самостійна робота
			лекції	семінарські	практичні	лабораторні		
			4	5	6	7		
1	2	3	4	5	6	7	8	
		19	6		4			
Модуль II.								

		19	6		4			
					Module III.			
		22	6		6			
	Total	60	18		14			

Таблиця 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства» на III семестр 2016-2017 навчального року

Назва розділу, модуля, теми та питання, що розглядаються на занятті	Обсяг годин	Назва теми практичного заняття (питання і завдання)	Обсяг годин	Навчально-методична література (порядковий номер за переліком)
<i>Тема 1. Історія перекладу</i>	2			Базова літ-ра 1-8
<i>Тема 2. Перекладознавство як наука</i>	2	Історія перекладу. Формування сучасної теорії перекладу	2	Базова літ-ра 1-8
<i>Тема 3. Переклад як об'єкт наукового дослідження</i>	2			Базова літ-ра 1-8
<i>Тема 4. Основні тенденції перекладу</i>	2	Загальнотеоретичні поняття сучасного перекладознавства	2	Базова літ-ра 1-8
<i>Тема 5. Класифікації перекладів</i>	2	Новітні теорії перекладу	2	Базова літ-ра 1-8

<i>Тема 6. Переклад як різновид комунікації</i>	2	Перекладацькі відповідники (відповідності) одиницям різних рівней мови джерела. Контекст та його види.	2	Базова літ-ра 1-8
<i>Тема 7. Моделювання перекладацької діяльності</i>	2	Моделі перекладацької діяльності	2	Базова літ-ра 1-8
<i>Тема 8. Прагматичні аспекти перекладу</i>	2	Прагматичні аспекти перекладу	2	Базова літ-ра 1-8
<i>Тема 9. Проблема оцінки якості перекладу</i>	2	Проблема оцінки якості перекладу. Норма перекладу.	2	Базова літ-ра 1-8
Всього	18		14	
		Module-Test II		
Total	80		80	

Таблиця 5. Технологічна карта самостійної роботи студента з навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства» на III семестр 2016-2017 навчального року.

№	Назва розділу модуля, теми, з якої виносяться питання на самостійне опрацювання	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно	Література (порядковий номер за переліком)	Засоби контролю знань
1	2	3	4	5
1	Module I.	1. Зв'язок перекладознавства з іншими науками. 2. Сутність адаптованого перекладу. 3. Машинний переклад. 4. Техніка перекладу. 5. Фразеологія. Переклад термінів.		
	Module II.	1. Граматична синонімія як проблема перекладу. 2. Граматична антонімія як проблема перекладу. 3. Прийом калькування при перекладі. 4. Лексичні трансформації при		

		перекладі. Способи перекладу лексичних одиниць		
2	Module III.	1. Особливості синхронного перекладу 2. Синтаксичні перетворення на рівні цілих речень 3. Жанрово-стилістичні труднощі перекладу 4. Способи перекладу метонімії та іронії		

Розділ 6. Методики активізації процесу навчання

Методики активізації навчального процесу

Для активізації начального процесу використовуються такі методи як кейс-метод, діалогові технології, ігровий метод, метод проектів, дискусії, презентації.

Використання таких методів навчання сприяє функціональному засвоєнню іноземної мови.

Використання зазначених методів навчання іноземної мови сприяє:

- 1) Посиленню мотивації вивчення іноземної мови завдяки різноманітній інформації і залучення студентів до творчої діяльності;
- 2) Засвоєнню знань за допомогою набутих навичок і вмінь іншомовної мовленнєвої діяльності (вміння сприймати інформацію; вміння розуміти, здійснювати інтерпретацію й аналіз інформації);

- 3) Більшій гнучкості навичок і вмінь у процесі використання (при поєднанні лексичного й граматичного матеріалів, їх варіювання, перефразу тощо);
- 4) Розширенню активного/пасивного словникового мінімуму завдяки рухомих між ними меж, а також розширення проблематики;
- 5) включенню студентів в систему соціально-культурних зв'язків за допомогою інтерактивних форм комунікації.

Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю

Таблиця 7. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства» на III семестр 2016-2017 навчального року.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 8. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства» на III семестр 2016-2017 навчального року.

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь у предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	2. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної	

	складності	5
2. Науково-до слідна	1. Участь в наукових гуртках 2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних 3. Наукові публікації	5 5 5
3. Інші		
Разом		30

Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни

1. [http://ru.wikipedia.org/wiki/Драгоманов.](http://ru.wikipedia.org/wiki/Драгоманов)
2. [http://uk.wikipedia.org/wiki/Грінченко_Борис_Дмитрович.](http://uk.wikipedia.org/wiki/Грінченко_Борис_Дмитрович)
3. [http://uk.wikipedia.org/wiki/Марко_Вовчок.](http://uk.wikipedia.org/wiki/Марко_Вовчок)
4. [http://uk.wikipedia.org/wiki/Русалка_Дністровая.](http://uk.wikipedia.org/wiki/Русалка_Дністровая)
5. [http://uk.wikipedia.org/wiki/Шевченко_Тарас_Григорович.](http://uk.wikipedia.org/wiki/Шевченко_Тарас_Григорович)
6. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=105>. (Грабовський)
7. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=106>. (Гребінка)
8. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=107>. (Гребінка)
9. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=110>. (Грінченко)
10. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=111>. (Грінченко)
11. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=112>. (Грінченко)
12. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=113>. (Грінченко)
13. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=118>. (Гулак-Артемовський)
14. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=170>. (Костомаров)
15. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=223>. (Нечуй-Левицький)
16. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=306>. (Шевченко)

17. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=307>. (Шевченко)
18. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=308>. (Шевченко)
19. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=329>. (Леся Українка)
20. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=330>. (Леся Українка)
21. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=331>. (Леся Українка)
22. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=355>. (Марко Вовчок)
23. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=64>. (Драгоманов)
24. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=77>. (Федькович)
25. <http://ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=83>. (Франко)
26. <http://www.ukrop.com/ua/encyclopaedia/100names/6106.html>.

(Пулюй)

27. <http://www.ukrop.com/ua/encyclopaedia/100names/6109.html>.

(Потебня)

28. <http://www.ukrop.com/ua/encyclopaedia/100names/6119.html>.

(Нечуй-Левицький)

29. <http://www.ukrop.com/ua/encyclopaedia/100names/6135.html>.

(Кримський)

30. <http://www.ukrop.com/ua/encyclopaedia/100names/6154.html>.

(Грінченко)

Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення

ЛІТЕРАТУРА

Основні

1. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози). Львів : Вид-во при Львів. ун-ті, 1989. 216 с.
2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури : [у 2-х ч.]. Вінниця : Нова Книга, 2001. Ч. II : Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі. 302 с.
3. Коломієць Л. В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу : монограф. Київ : Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2004. 522 с.
5. Коптілов В. Теорія і практика перекладу : навч. посіб. Київ : Юніверс, 2003. 280 с.
6. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства : підручн. Вінниця : Нова Книга, 2008. 512 с.
7. Микола Лукаш: Моцарт українського перекладу: біографічно-бібліографічний та мистецький нарис. Вінниця : Нова книга, 2009. 445 с.

8. Переклад у наукових дослідженнях представників харківської школи : кол. монограф. / Кафедра теорії та практики перекладу англ. мови Харківського нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна. Вінниця : Нова книга, 2013. 568 с.
9. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монограф. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с.
10. Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. Київ : Факт – Наш час, 2006. 344 с.
11. Українська перекладознавча думка 1920-х – початку 1930-х років : хрестоматія вибраних праць з перекладознавства до курсу «Історія Вступ до перекладознавства 113 перекладу» для студентів, що навчаються за спеціальністю «Переклад». Вінниця : Нова книга, 2011. 504 с.
12. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. Київ : Либідь, 2007. 248 с.

Додаткові

1. Bassnett S. Constructing Cultures: Essays on Literary Translation / S. Bassnett, A. Lefevere. Clevedon : Multilingual Matters, 1998. 143 p.
2. Lefevere A. Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame / A. Lefevere. L., NY : Routledge, 1992. 176 p.
3. Newmark P. A Textbook of Translation / P. Newmark. L., NY : PrenticeHall, 1988. 292 p.
4. Routledge Encyclopedia of Translation Studies / [edited by M. Baker, assisted by Kirsten Malmkjær]. L., NY : Routledge, 2001. 691 p.
5. Seleskovitch D. Interpreter pour traduire / D. Seleskovitch, M. Lederer. [3th ed.]. Paris : Didier Erudition, 1993. 311 p.
6. The Translation Studies Reader / [ed. by L. Venuti]. L., NY : Routledge, 2000. 524 p.
7. Venuti L. Strategies of translation / L. Venuti // Encyclopedia of translation studies. L., NY : Routledge, 2001. P. 240–244.
8. Venuti L. The Translator's Invisibility. A history of Translation. L., NY : Routledge, 2004. 353 p.
9. Venuti L. Translation, History, Narrative / L. Venuti // Meta: Translators' Journal. 2005. Vol. 50, № 3. P. 800–816.